LECTIO III (TERTIA) Η περιπέτεια της Ανδρομέδας

Cēpheus et Cassiope Andromedam filiam habent. Cassiope, superba formā suā, cum Nymphis se comparat. Neptūnus irātus ad oram Aethiopiae urget beluam marīnam, quae incolis nocet. Oraculum incolis respondet: " regia hostia deo placet!" Tum Cēpheus Andromedam ad scopulum adligat; belua ad Andromedam se movet. Repente Perseus calceis pennatis advolat; puellam videt et stupet formā puellae. Perseus hastā beluam delet et Andromedam liberat. Cēpheus, Cassiope et incolae Aethiopiae valde gaudent.

Μετάφραση

Ο Κηφέας και η Κασσιόπη έχουν μια κόρη, την Ανδρομέδα. Η Κασσιόπη, περήφανη για την ομορφιά της, συγκρίνει τον εαυτό της με τις Νηρηίδες. Ο Ποσειδώνας θυμωμένος (επειδή θύμωσε)στέλνει στην ακτή της Αιθιοπίας ένα θαλασσινό θεριό (κήτος), που εξοντώνει τους κατοίκους. Το μαντείο απαντά (έτσι) στους κατοίκους: «Στο θεό αρέσει βασιλικό σφάγιο». Τότε ο Κηφέας δένει την Ανδρομέδα πάνω σε ένα βράχο. Το κήτος κατευθύνεται προς την Ανδρομέδα. Ξαφνικά καταφτάνει πετώντας ο Περσέας με τα φτερωτά σανδάλια του. Βλέπει την κόρη και θαμπώνεται από την ομορφιά της. Ο Περσέας σκοτώνει το κήτος με το δόρυ και απελευθερώνει την Ανδρομέδα. Ο Κηφέας, η Κασσιόπη και οι κάτοικοι της Αιθιοπίας χαίρονται πάρα πολύ.

ΡΗΜΑΤΑ

Α'	comparo –comparavi – comparatum – comparāre	συγκρίνω
	adligo – adligavi – adligatum- adligāre	δένω σε κάτι
	advolo – advolavi – advolatum – advolāre	καταφθάνω πετώντας
	libero – liberavi – liberatum - liberāre	ελευθερώνω
Β'	habeo – habui- habitum – habēre	έχω, θεωρώ
	urgeo – ursi - - urgēre	στέλνω
	noceo – nocui – nocitum – nocēre	βλάπτω
	respondeo – respondi – responsum – respondēre	απαντώ
	placeo – placui – placitum – placēre	αρέσω
	moveo – movi – motum – movēre	κινώ
	video – vidi – visum – vidēre	βλέπω
	stupeo – stupui - -stupēre	θαμπώνομαι
	deleo – delevi – deletum – delēre	καταστρέφω, σκοτώνω
	gaudeo – - gavisus sum – gaudēre (ημιαποθετικό)	χαίρομαι
Γ'	irascor- iratus sum- irasci (αποθετικό)	οργίζομαι

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

1η κλίση	**2η κλίση**
Cassiope-es (θ): Κασσιόπη	Cepheus-i (α):Κηφέας
Andromeda-ae(θ):Ανδρομέδα	Neptunus-i(α):Ποσειδώνας
filia-ae (θ): κόρη	oraculum-i (ουδ): μαντείο
forma-ae (θ): ομορφιά	deus-i (α): θεός
Nympha-ae (θ): Νύμφη	scopulus-i (α): βράχος
ora-ae (θ): ακτή	calceus-i (α): παπούτσι
Aethiopia-ae (θ): Αιθιοπία	Perseus-i (α): Περσέας

belua-ae (θ): κήτος
incola-ae (α):κάτοικος
hostia-ae (θ):σφάγιο
puella-ae (θ): κοπέλα
hasta-ae (θ): δόρυ

ΕΠΙΘΕΤΑ 2ης κλίσης
suberbus-a-um: υπερήφανος
iratus-irata-iratum: οργισμένος
marinus-marina-marinum: θαλάσσιος
regius-a-um: βασιλικός
pennatus-a-um: φτερωτός

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ
suus-a-um: (κτητ., γ' προσώπου, για έναν και πολλούς κτήτορες): δικός του/τους
qui-quae-quod (αναφορική): ο οποίος

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ
cum + αφαιρ.(πάντα)=(συνήθως)συνοδεία
ad + αιτιατ.= κατεύθυνση προς

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ
tum (χρόνου): τότε
repente (τρόπου, χρόνου) = ξαφνικά
valde (ποσού) =πάρα πολύ

Perseus : κλίνεται όπως το Cepheus
Nympha-ae= Νύμφη, Nymphae-arum= Νηρηίδες (στο κείμενο μόνο στον πληθυντικό)

Κτητικές αντωνυμίες:

	Για ένα κτήτορα	**Για πολλούς κτήτορες**
α'	meus-mea-meum	noster-nostra-nostrum
β'	tuus-tua-tuum	vester-vestra-vestrum
γ'	suus-sua-suum	suus-sua-suum

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να γράψετε το β΄ ενικό και β΄ πληθυντικό ενεστώτα των ρημάτων που ακολουθούν:
   habent, respondet, advolat, liberat.

2. Να γραφεί για τα επίθετα του κειμένου η ίδια πτώση και στα τρία γένη και στους δύο αριθμούς.

3. Να κλίνετε τις συνεκφορές: calceus pennatus, regia hostia

4. Να μεταφέρετε στην αντίστοιχη πτώση και στο αντίστοιχο πρόσωπο του άλλου αριθμού τις παρακάτω προτάσεις:
   a. Puellam videt et valde gaudet
   b. Beluam hastā deles et puellam liberas

5. Να μεταφέρετε όλους τους κλιτούς τύπους των παρακάτω προτάσεων στον πληθυντικό αριθμό.
   α. Ego filiam habeo.
   .....
   β. Ille incolae nocet.
   .....
   γ. Regia hostia deo placet.
   .....
   δ. Illa hastā beluam delet.
   .....

6. Με ποιες λατινικές λέξεις του κειμένου συνδέονται ετυμολογικά οι παρακάτω λέξεις της Ελληνικής γλώσσας; **σκόπελος, κάλτσα, φόρμουλα, μαρίνα, γηθέω.**

7. Ποια από τις λατινικές φράσεις της δεύτερης στήλης αντιστοιχεί στο νεοελληνικό κείμενο της πρώτης;

Α' ΣΤΗΛΗ	**Β' ΣΤΗΛΗ**
Αυτό που προκύπτει από τη θέση καθήκοντος ή το αξίωμα κάποιου	a. ex officio b. de iure c. de facto d. status quo
Τρόπος ζωής	a. modus operandi b. memorandum c. modus vivendi d. moratorium
Στο μέσο της υπόθεσης ή της πλοκής	a. in memoriam b. mutatis mutandis c. memorandum d. in medias res